

Paloviinan polttokielto

Paloviinan poltto oli Ruotsin valtakunnassa ajoittain kielletty. Viljaa katsottiin tarvittavan katovuosina siemenviljaksi sekä kruunun käyttöön esimerkiksi armeijan muonittamiseksi. Paloviinan polttokiellon rikkomuksia tutkittiin käräjillä yksityiskohtaisesti ja kiellon rikkojat saattoivat saada jopa huiman sadan hopeataalarin sakon. Yksittäinen tapaus Loimaalta kertoo paljon.

Käräjillä 20.3.1759 nimismies Johan Asproth valitti, että Simo Pytty oli polttanut luvatta viinaa 19.12.1758 ja 2.3.1759. Molemmilla kerroilla nimismies oli takavarikoinut paloviinapannut. Simo väitti, ettei hän ollut polttanut viinaa ensin takavarikoidulla pannulla vuoden 1757 joulukuun jälkeen, eikä hän ollut myöskään mukana poltossa, kun nimismies takavarikoi toisen pannun. Ensimmäisen pannun hän oli saanut vain vähän ennen takavarikkoa jo edesmenneen laivuri Petter Öhmanin tuomana Turusta. Jälkimmäisen pannun oli hänen poikansa Tuomo Simonpoika ostanut vasta noin neljä viikkoa sitten vaimonsa veljeltä talollisenpoika Tuomo Tuomonpojalta Kauhanojalta. Simo kertoi, että pannusta ei edes vielä ollut sovittu kauppasummaa.

Simolta kysyttiin, miksi hän ei ollut luovuttanut edellistä pannua, joka oli ollut hänellä jo jonkun vuoden, vaikka kirkoissa oli kuulutettu asiasta useasti. Simo vastasi, että hän oli pitänyt pannun siinä toivossa, että esivalta sallisi jälleen viinanpolton. Nimismies ilmoitti, ettei hän ollut tiennyt, että Simon poika oli ostanut toisen pannun ja siksi hän ei ollut voinut haastaa kaikkia asianosaisia käräjille. Nimismies esitti, että pannut pitäisi katsoa kruunulle menetetyksi. Simoa ei ollut aiemmin tuomittu samasta syystä oikeudessa. Oikeus päätti kuninkaallisen majesteetin antaman paloviinan myynti- ja valmistuskiellon 26.11.1756 perusteella, että Simon tuli maksaa 10 hopeataalaria sakkoa ja hän menetti pannunsa sekä jatkossa oikeutensa polttaa viinaa myyntiin tai kotitarpeeksi kuolemaansa saakka. Pannut tuli toimittaan lääninkansliaan rikottavaksi. Sen jälkeen kupari myytäisiin kruunun laskuun ja rahat toimitettaisiin asian ilmiantaneelle nimismies Asprothille asetuksen määräyksen mukaisesti. Ensimmäisestä pannusta, jota Simo ei ollut toimittanut kruunun säilöön, hän sai sakkoa 20 hopeataalaria, joka meni kokonaan nimismiehelle. Nimismiehen tuli haastaa erikseen käräjille Tuomo Tuomonpoika vastaamaan siitä, että hän oli myynyt luvattoman viinapannun.

Veli Pekka Toropainen